

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem v právní věci

žalobce: I. P. G.,
bytem,

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení,
sídlem Křížová 1292/25, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 12. 2016, č. j. X,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalované, jímž bylo změněno rozhodnutí ze dne 7. 9. 2016, č. j. X, o přiznání důchodu žalobci, že výše starobního důchodu mu byla zvýšena.
2. Žalobce namítá nesprávný výpočet započtených dnů v bulharském důchodovém pojištění. Dle sdělení bulharského Ústavu důchodového pojištění je doba bulharského pojištění žalobce 21 let 7 měsíců a 15 dnů, tedy 7 890 dnů, nikoli 7 514 dnů dle žalované. Žalovaná v

Shodu s prvopisem potvrzuje T. V.

letech 1989, 1993, 1994 nesprávně započítala za celý rok jen 360 dnů. Dále namítl porušení zásady sčítání dob dle čl. 6 odst. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 883/2004 (dále jen „nařízení ES č. 883/2004“ nebo

„nařízení“), dle kterého se má při sčítání dob přihlížet k dobám získaným v jiném členském státě jen v nezbytném rozsahu, tj. za účelem získání a zachování nároku na dávky, nikoli za účelem snižování dávek. Sčítání dob je třeba zohlednit jen do nezbytné výše 28 let a z toho vypočítat poměrné části dávek. Žalovaná měla dle žaloby postupovat v rozporu s § 14 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), neboť v letech 1969 – 1975 během studia žalobce pracoval pro společnost Pražská informační služba (dále jen „PIS“) a Konferenční servis Mezinárodní organizace novinářů (dále jen „MON“), proto nelze danou dobu krátit na 80 % jako náhradní dobu pojištění. Zároveň doba pojištění během studia na vysoké škole (1967 – 1973) byla získaná za platnosti zákona č. 101/1964 Sb. a dle jeho ustanovení § 6 odst. 1 bod 4 byla doba studia na školách považována za dobu zaměstnání, nikoli za náhradní dobu pojištění. Žalovaná postupovala v rozporu s čl. 56 bod 1 písm. c) podpísm. i) a čl. 21 odst. 2, 3 nařízení. Dále žalobce namítl porušení čl. 56 odst. 1 písm. a) nařízení. Vyloučení náhradních dob pojištění při výpočtu průměrného indexovaného výdělku by mělo zabránit rozmělnění průměrného výdělku. V případě žalobce byl však výsledek opačný.

3. V podání ze dne 28. 3. 2019 žalobce poukázal na nově vypracovaný osobní list důchodového pojištění ze dne 27. 2. 2019.

4. V podání ze dne 22. 6. 2020 žalobce uvedl, že nezbytná doba ve smyslu nařízení ES č. 883/2004 se nemusí překrývat s celkovou dobou pojištění. Rozsah a účel sčítání dob upřesňuje rozhodnutí Správní komise H6 ze dne 16. 12. 2010, dle kterého *článek 6 nařízení (ES) č. 883/2004 stanoví zásadu sčítání dob. Tato zásada by se měla uplatňovat jednotným způsobem, což zahrnuje sčítání dob, které se podle vnitrostátních právních předpisů zohledňují pouze pro odůvodnění nároku na dávky nebo pro zvýšení dávek.* Pro odůvodnění nároku žalobce na důchod je nezbytně zohlednit pouze sumární dobu pojištění v délce 28 let (tj. 10 200 dnů), jako nezbytnou dobu pojištění pro nárok na důchod. Žalovaná však zohlednila celkovou dobu pojištění ($5881 + 7614 = 13395$ dnů), což vedlo k snížení přiznaného podílu/koefficientu tzv. dílčení dávky žalobce. Zohlednění celkové doby pojištění při výpočtech podílu/dílčí částí dávky vede dle žalobce k absurdní situaci – čím déle někdo pracuje v jiném státě ES, tím nižší podíl/koefficient mu bude přiznán v ČR. K vyjasnění doby pojištění 1969 -1975 je třeba, aby žalovaná předložila příslušné evidenční, výplatní listy nebo jiné podklady od společnosti PIS a MON jako důkazy, na základě kterých dospěla k názoru, že žalobce nebyl důchodově pojištěn. Žalovaná nepřihlédla ke všem druhům pracovního poměru zakládající důchodové pojištění podle zákoníku práce č. 65/1965 Sb. Žalovaná při výpočtu osobního vyměřovacího základu nesprávně zahrnula doby, které nejsou pojištěné podle předpisů ČR, ale i doby které nejsou pojištěné vůbec.

5. Žalovaná navrhlá zamítnutí žaloby.

6. Ze správního spisu vyplývají následující rozhodné skutečnosti.

7. Dne 9. 4. 2015 požádal žalobce o přiznání starobního důchodu. Dne 7. 9. 2016 žalovaná podle § 29 odst. 1 písm. d) zákona o důchodovém pojištění s přihlédnutím ke čl. 6 a 52 odst. 1 písm. b) nařízení ES č. 883/2004 vydala rozhodnutí č. j. X o přiznání starobního důchodu účastníkovi řízení s účinností od 2. 8. 2012 ve výši 2 731 Kč měsíčně s postupnou valorizací. K námitkám žalobce žalovaná žalobou napadeným rozhodnutím změnila rozhodnutí

Shodu s prvopisem potvrzuje T. V.

správního orgánu I. stupně dodatečným započtením studia účastníka řízení na Sovětské střední škole při velvyslanectví SSSR v ČSSR v Praze od 1. 9. 1963 do 30. 9. 1967 jako tzv. české doby pojištění, a tím došlo ke zvýšení starobního důchodu žalobce počínaje výší 3 542 Kč měsíčně s následující valorizací.

8. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu podle ustanovení § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s. a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

9. Soud již během soudního řízení posoudil námitku žalované o pozdním podání žaloby a žalované sdělil, že z dodejky o doručení žalobou napadeného rozhodnutí žalobci není patrné, že žalobce byl v souladu s § 23 správního řádu vyzván k vyzvednutí zásilky a zároveň poučen o následcích nevyzvednutí písemnosti. Nedošlo tak k doručení uložením dle § 23 správního řádu. Proto soud vycházel z tvrzení žaloby, že mu bylo doručeno dne 25. 5. 2017, tudíž žaloba byla podána ve lhůtě podle § 72 odst. 1 s. ř. s.

10. Podle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s., *žaloba kromě obecných náležitostí podání (§ 37 odst. 2 a 3) musí obsahovat žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné. Podle § 72 odst. 1 s. ř. s. lze žalobu podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou.*

11. Soud nad míru obvyklou v řízení dle s. ř. s. umožnil žalobci doplnění žaloby, kdy její původní obsah byl ve velkém rozsahu nesrozumitelný, neboť žaloba obsahovala pouze obecně vymezené žalobní body. Bude na Nejvyšším správním soudu, aby v rámci předpokládaného kasačního řízení posoudil přípustnost doplnění žaloby.

12. Žalobce namítá nesprávné započtení doby studia pouze v rozsahu 80 % doby pojištění, jestliže v době studia právní úprava považovala studium za dobu zaměstnání. **Soud odkazuje** na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 9 Ads 375/2018 - 38 ze dne 12. 12. 2019, který k § 34 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění uvedl: „*K vlastnímu výkladu citovaného ustanovení zákona krajský soud v napadeném rozsudku správně uvedl, že stanovení konkrétních podmínek pro vznik nároku na starobní důchod, včetně způsobu určení jeho výše, spadá do dispozice zákonodárce, který tyto podmínky může novou právní úpravou měnit i v neprospěch pojištěnců, neboť v opačném případě by nemohl reagovat na aktuální společenské, ekonomické či sociální poměry, a neměl by tak nástroje pro udržení funkčnosti systému důchodového pojištění (zabezpečení). Tímto způsobem ostatně zákonodárce několikrát v minulosti postupoval (např. při stanovení pozdějšího důchodového věku, delší doby pojištění potřebné pro vznik nároku na starobní důchod, jakož i při redukci náhradních dob pojištění či jejich méně výhodného zápočtu pro účely stanovení procentní výměry starobního důchodu), přičemž i v současnosti je nastavení konkrétních podmínek důchodového systému předmětem neustálého vývoje a posuzování.*“

13. V tomto rozsudku soud dále odkázal na další dřívější závěry: „*Zákonodárce tak může přistoupit ke stanovení přísnějších podmínek pro vznik nároku na důchod či jeho výši, avšak jak Nejvyšší správní soud připomněl již v rozsudku ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 Ads 13/2010 - 80, ústavnost § 13 odst. 2, věty druhé, zákona o důchodovém pojištění (ve znění novely provedené zákonem č. 425/2003 Sb.) by „mohla být zpochybněna pouze v případě, kdyby v něm obsažená změna týkající se hodnocení doby studia, která jde k tíži pojištěnců, byla svévolná, neracionální, neodůvodněná či diskriminační. (...) Takovým způsobem však na uvedenou změnu právní*

úpravy nelze nazírat. Ta totiž byla schválena za účelem sjednocení hodnocení doby studia pro účely důchodového pojištění, které doposud bylo posuzováno rozdílně v závislosti na tom, ve kterém období studium probíhalo. Dále byla uvedena právní úprava odůvodněna nutností postupně snižovat rozsah náhradních dob pojištění hodnocených pro účely důchodového pojištění, za které se neodvádí pojistné, a to v zájmu zajištění stabilizace systému důchodového pojištění. Za diskriminační tak nelze pokládat skutečnost, že dobu studia, kdy se pojištěnci fakticky nepodíleli na financování systému důchodového pojištění (zabezpečení), a kdy tak za ně činil stát, nelze započítat do doby pojištění v plném rozsahu. Právě v této skutečnosti lze naopak spatřovat legitimní a racionální důvod pro omezování rozsahu náhradních dob, neboť takové opatření má za následek snížení znevýhodnění osob, které do systému důchodového pojištění (zabezpečení) ve větší míře svými odvody přispívaly.“

14. Ústavní stížnost proti citovanému rozsudku byla odmítnuta usnesením Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 341/2020. Podle Ústavního soudu „s sebou takřka každý systém sociálního zabezpečení nese upřednostnění určitých skupin obyvatelstva a není jeho úkolem posuzovat vhodnost či koncepčnost důchodové politiky, nemá-li taková právní úprava na adresáty "rdousící" účinek či neporušuje-li právo na rovné zacházení. Zákonná úprava zvýhodňující jednu kategorii osob proti jiným sama o sobě nemůže být označena za porušující princip rovnosti, jestliže se zakládá na objektivních a rozumných důvodech. Zákonodárce v oblasti sociálních práv disponuje mnohem větším prostorem k uplatnění představy o přípustných mezích faktické nerovnosti (než v právech občanských a politických) a Ústavní soud vymezuje pouze nepřekročitelné hranice. Právní úprava tak z ústavněprávního pohledu nemusí být nutně nejlepší, nejvhodnější, nejúčinnější či nejmoudřejší ... Rovněž způsob, jakým se zákonodárce rozhodl tohoto cíle dosáhnout, nepovažuje Ústavní soud za svévolný ani diskriminační. O diskriminaci zakázanou dle čl. 3 odst. 1 Listiny se jedná v případech, kdy dochází k vyčlenění srovnatelného jednotlivce nebo skupiny ze zakázaného (podezřelého) důvodu, takové vyčlenění je jednotlivci k tíži a současně nesleduje legitimní cíl, resp. ve vztahu k cíli není přiměřené ... Pokud tedy Ústavní soud v daném rozlišení nespátřil žádné podezřelé kritérium, k porušení práva na rovné zacházení podle čl. 1 Listiny by potom mohlo dojít jedině tehdy, jevílo by se zákonodárcem stanovené rozdělení jako svévolné, neobjektivní a iracionální. V projednávaném případě jsou však podmínky stanovené v § 13 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění dostatečně obecně a dopadají na všechny pojištěnce narozené po 31. 8. příslušného kalendářního roku. Nutno k tomu navíc podotknout, že dle současného stavu právní úpravy už studium samo o sobě účast na důchodovém pojištění vůbec nezakládá. Rozlišování mezi jednotlivci v závislosti na tom, zda se v příslušném kalendářním roce narodili do konce srpna, nebo až později, a kdy tedy nastoupili k povinné školní docházce, není založeno na žádném z výslovně vyjmenovaných podezřelých kritérií, a svou závažností s nimi ani není srovnatelné. Navíc je třeba přihlídnout k tomu, že jde o právní úpravu v oblasti důchodového pojištění, která s ohledem na čl. 40 odst. 1 Listiny poskytuje zákonodárci vysokou míru diskrece - nemusí být nutně nejlepší, nejvhodnější, nejúčinnější či nejmoudřejší. V tomto směru napadená úprava a její výklad ze strany obecných soudů ob stojí - podstata stěžovatelovy argumentace se totiž týká právě toho, že zákonodárce mohl zvolit úpravu, která by dle stěžovatele byla vhodnější, účinnější či lepší, což však Ústavnímu soudu nepřísluší hodnotit. Intenzita rozdílného zacházení tedy nedosahuje rozměru, který by zakládal důvod pochybovat o jeho ústavnosti.“

15. Soud má za to, že žalovaná postupovala v souladu s § 13 odst. 2 a § 34 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, pokud dobu studia žalobce po dosažení věku 18 let považovala za náhradní dobu pojištění se započtením 80 % doby studia.

16. Pokud žalobce tvrdil, že po dobu studia pracoval, tudíž by doba výkonu zaměstnání během studia byla započítána v rozsahu 100 %, měl dané prokázat. Což však neučinil. Teprve v následujícím správním řízení, které není předmětem tohoto soudního přezkumu, žalobce předložil mzdové listy dle jeho tvrzení od PIS a MON (pro nečitelnost kopií nelze ověřit identitu zaměstnavatele). V předchozím řízení však takto neučinil, předložil pouze potvrzení PIS z roku 1983 o tom, že s PIS spolupracoval jako tlumočník na základě dohody o pracovní činnosti od 15. 4. 1975 do 31. 1. 1980, tedy za období, které se kromě roku 1975 míjí se žalobní námitkou o nezapočítání doby pojištění v rozsahu 100 % za 1969-1975 a zároveň neprokazuje skutečnou dobu výkonu pracovní činnosti v roce 1975, neboť vzhledem k povaze pracovněprávního vztahu (dohoda o pracovní činnosti) se nejednalo o setrvalý výkon pracovní činnosti, a tudíž neprokazuje, že od 15. 4. - 31. 12. 1975 byl žalobce pojištěn z titulu zaměstnání, resp. dohody o pracovní činnosti. Žalovaná provedla dostatečné šetření za účelem ověření tvrzení žalobce o výkonu pracovní činnosti pro PIS a MON nejen výzvou na dotčené subjekty (tedy i likvidátora MON), ale i na archiv a své organizační složky. Nelze tak přisvědčit žalobci, že žalovaná nedostatečně zjistila skutkový stav, přičemž takto v žalobních bodech uplatněných ve lhůtě k podání žaloby ani neuvedl (namítl nově až v podání ze dne 28. 3. 2019). Pokud měla žalovaná za to, že žalobce neprokázal dobu výkonu pracovní činnosti (dobu pojištění), potom se námitka žalobce o tom, že důchodové zabezpečení mu vzniklo na základě dohody o pracovní činnosti, ve své podstatě míjí s odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí, neboť žalovaná, oproti novému rozhodnutí ze dne 18. 7. 2019, resp. 15. 5. 2019 (správní rozhodnutí I. st.), neuznala dobu pojištění během výkonu práce dle dohody o provedení práce výhradně z důvodu neprokázání takového výkonu práce, tedy z důvodu skutkového, a nikoli výkladu o tom, že účastníci krátkodobých brigád nebyli účastni důchodového pojištění, tedy z důvodu právního (viz. nové rozhodnutí žalované č. j. RN-500202432-315-JŠ ze dne 18. 7. 2019). Ve vztahu k novému řízení soud poznamenává, že v novém řízení žalobce požádal o dodatečné zhodnocení doby pojištění od 30. 6. 1973 do 5. 11. 1974 během výkonu práce pro PIS a MON, tedy doby odlišné od výše uvedeného potvrzení PIS z roku 1983. Nově předložené mzdové listy tak nijak neprokazují nečinnost žalované při zjištění doby pojištění dle tvrzení žalobce, nýbrž pouze to, že s takovým odstupem času je velmi obtížné obstarat rozhodné podklady.

17. Je-li možné v některém členském státě přiznat starobní důchod jen s přihlédnutím k dobám pojištění získaným podle právních předpisů jiného členského státu, provede se výpočet důchodu v souladu s proporcionální metodou podle čl. 52 odst. 1 b) nařízení ES č. 883/2004. Kalkulace vychází z teoretické částky, tj. důchodu, na který by dotyčná osoba měla nárok, kdyby všechny doby získané v různých členských státech byly splněny v příslušném členském státě (jehož instituce provádí výpočet důchodu). Na základě této teoretické částky je pak skutečná výše dávky stanovena v poměru délky doby pojištění získané v dotyčném členském státě k celkové délce doby pojištění. Žalovaná zjistila celkovou dobu pojištění (13 395 dnů, 35 celých let se započtením 80 % náhradních dob pojištění), žalobce tudíž splnil nejen důchodový věk pro kategorii pojištěnců narozených v roce žalobce (62 let a 6 měsíců), ale i minimální dobu pojištění (28 let). Jelikož získal 35 let pojištění, byla jeho výše výpočtového základu o další roky pojištění zvýšena podle § 34 odst. 1 zákona o důchodové pojištění (35 celých let x 1,5). Doba pojištění tak má vliv na výši starobního důchodu, čím déle pojištěnec do systému důchodového pojištění přispívá formou odvodů na pojištění, tím mu náleží vyšší starobní důchod (zásada zásluhovosti). Námitka žalobce o zohlednění pouze doby pojištění 28 let, jakkoli ve smyslu výpočtu poměru českého a

bulharského důchodu, popírá princip zásluhovosti. Zároveň nelze princip zásluhovosti (přímé úměry doby pojištění, resp. výše odvedeného důchodového pojistného a výše starobního důchodu) účelově uplatnit pouze při určení předpokládané celkové teoretické výše národního důchodu, a poté ji ignorovat při určení podílu dílčího národního důchodu. Lze důvodně očekávat, že žalobce žalobou tvrzený výklad určení podílu národních důchodů k výši minimální doby pojištění považuje za aplikovatelný nejen pro určení českého, ale i bulharského národního důchodu (skutečnou dobu národní doby pojištění by poměřil základní době pojištění dle každého z členských států), což zcela odporuje sledovanému účelu koordinace národních systémů sociálního zabezpečení zemí EU - zajistit, aby migrující osoba zaměstnaná ve více zemích neztratila své nároky na sociální dávky z důvodu jiného občanství, bydliště, nebo že v žádné zemi nesplnila potřebnou dobu pojištění stanovenou předpisy té které země. Účelem nařízení ES č. 883/2004 není poskytnout migrujícím osobám vyšší plnění, než by jim náleželo v případě setrvání v jedné zemi. V čl. 6 odst. 3 nařízení uvedený požadavek *přiblížit v nezbytném rozsahu k získaným dobám pojištění...získaným podle právních předpisů kteréhokoli jiného členského státu, jako by byly získány podle právních předpisů, které tato instituce uplatňuje*, je nutné vykládat v souladu s textem a účelem čl. 6 i celého nařízení, tedy že jiný členský stát bude akceptovat dobu pojištění v jiném členském státě tak, aby migrující osoba případně naplnila nezbytné (členským státem požadované) předpoklady pro přiznání dávky sociálního zabezpečení členského státu. V této souvislosti žalobce poukázal na stanovisko správní komise pro koordinaci systémů sociálního zabezpečení č. H6 ze dne 16. 12. 2010, dle kterého *veškeré doby relevantní pro příslušnou situaci, získané podle právních předpisů jiného členského státu, jsou zohledňovány výhradně prostřednictvím uplatňování zásady sčítání dob stanovené v článku 6 nařízení (ES) č. 883/2004 a v článku 12 nařízení (ES) č. 987/2009. Zásada sčítání vyžaduje, aby doby sdělené jinými členskými státy byly sečteny bez zpochybňování jejich kvality*. Pokud každý rok pojištění nad hranici 28 roku vede ke zvýšení českého dílčího starobního důchodu, nelze považovat za paradoxní stav, kdy výše českého dílčího důchodu je dána poměrem doby pojištění v členských státech. Nelze vyloučit, že výše národních důchodů je natolik rozdílná, že zvýšení českého důchodu za další dobu pojištění nedorovná jeho snížení v důsledku nižšího podílu českého dílčího důchodu, nejedná se však o paradox mechanismu sčítacího principu, ale o průvodní jev koordinace důchodových systémů členských států nařízením ES č. 883/200, bez něhož by migrujícímu pojištěnci nemusel vzniknout nárok na český důchod.

18. Úvahy žalobce o určení podílu české doby pojištění (5 881 dnů) výhradně k minimální době pojištění bez ohledu na skutečnou dobu pojištění (28 let, 10 200 dnů) jsou v rozporu s východiskem evropské koordinaci systémů sociálního zabezpečení, konkrétně s čl. 52 odst. 1 písm. b) nařízení ES č. 883/2004, dle kterého *skutečnou výši poměrné dávky tak, že použije na teoretickou výši poměr mezi délkou dob získaných před vznikem sociální události podle právních předpisů, které uplatňuje, a celkové délky dob získaných před vznikem sociální události podle právních předpisů všech dotčených členských států* (čl. 52 odst. 1 písm. b) podpísm. ii) nařízení). Pokud žalobce odkázal na čl. 56 odst. 1 písm. a) nařízení ES č. 883/2004, opomněl, že český důchodový systém neobsahuje redukční hranici doby pojištění, tedy neobsahuje *maximální dobu vyžadovanou pro pobírání starobního důchodu*, aplikace čl. 56 odst. 1 písm. a) nařízení ES č. 883/2004 je tak pro český důchod vyloučena, je-li pojmově vyloučena doba pojištění delší než maximální vyžadovaná.

19. Oproti žalobci soud považuje žalovanou určenou výši dílčího starobního důchodu za popření zásady zásluhovosti ve prospěch žalobce. Po dobu českého pojištění žalobce dosáhl celkového příjmu 178 885 Kč (za rok 2007 a 2008) a díky náhradní době pojištění během

studií na dvou vysokých školách se stipendiem mu byl přiznán počínaje rokem 2012 důchod přesahující 3 500 Kč, nepoměr mezi příspěvkem žalobce do českého důchodového pojištění oproti jeho čerpání z něj je popřením zásady zásluhovosti.

20. Pokud byl žalobce v určité době účasten pojištění ve dvou členských zemích, nelze provést součet vzájemně se překrývajících období. Z hlediska určení výše starobního důchodu se jedná o jednu dobu pojištění, jak výslovně uvádí čl. 12 nařízení ES č. 987/2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (ES) č. 883/2004, *doby pojištění, zaměstnání, samostatné výdělečné činnosti nebo bydlení získané podle právních předpisů jednoho členského státu se přičtou k dobám pojištění, zaměstnání, samostatné výdělečné činnosti nebo bydlení získaným podle právních předpisů kteréhokoli jiného členského státu, pokud je to nezbytné pro účely článku 6 základního nařízení a pokud se tyto doby nepřekrývají*. Žalovaná sice obdržela od bulharského orgánu důchodového pojištění údaj o době bulharského pojištění žalobce v trvání 21 let, 7 měsíců a 15 dní, avšak kromě nesprávného výpočtu daného násobením kalendářního roku počtem 360 dnů nepřihlédla v souladu s čl. 12 nařízení ES č. 987/2009 k překrývající se době bulharského pojištění od 19. 2. 2007 do 29. 2. 2008, kterou uznala pouze jako českou dobu pojištění (osobní list důchodového pojištění žalobce). Závěr o překrývající době národních dob pojištění žalobce v soudním řízení zřejmě akceptoval, jestliže v doplnění žaloby ze dne 22. 6. 2020 tvrdí, že doba bulharského pojištění činí 7 614, nikoli dle napadeného rozhodnutí 7 514. Zde nutno uvést, že kdyby v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí byla výslovně uvedena úvaha o překryvu části doby národních pojištění, soud by nebyl podroben následné soudní korespondenci účastníků, přičemž obdobně nedůsledně postupoval i žalobce, jestliže jím uvedené početní údaje nejsou vždy provázeny vysvětlující úvahou, z čeho dovodil tvrzené nové výpočty. Není úkolem soudu domýšlet úvahy nejen správního orgánu, ale ani žalobce. Pokud žalobce vycházel z toho, že měl mít celých 21 let pojištění s dopočítáním na 365 dnů za celý rok, tak 21x5 je navíc 105 dnů, nikoli žalobcem tvrzených 100 dnů, nehledě k dalším přírůstkům v důsledku existence přestupného roku, přitom žalovaná nikoli za každý rok bulharského pojištění započítala pouze 360 dnů (viz. OLDP z roku 2016). Soudní řízení nelze vnímat jako další stupeň správního řízení, ve kterém bude soud z úřední povinnosti přezkoumávat správnost (zákonnost) správního rozhodnutí (srovnej § 75 odst. 2 s. ř. s., dle kterého *soud přezkoumá napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů*), proto soud posoudil námitku nesprávného započtení 360 dnů pouze v rozsahu žalobních námitek, tedy let 1989-90, 1993-94. Odkaz žaloby na další roky dle osobního listu důchodového pojištění soud považuje za nepřijatelný, osobní list neobsahuje prostý výčet kalendářní let od prvního do posledního dne roku, přitom žalobce nebyl dle sdělení bulharského orgánu účasten důchodového pojištění setrvale, bez přerušování kalendářních let důchodového pojištění. V letech 1989-90, 1993-94 byl žalobce účasten důchodového pojištění po celý rok, přesto žalovaná za toto období uznala pouze 3x360 dnů a 1x 358 dnů. Jelikož se nejednalo o přechodné roky, žalovaná žalobci v rozporu s § 32 odst. 7 zákona o důchodovém pojištění odepřela další 20 dnů bulharského pojištění, za každý rok 5 dnů. Daná nezákonnost spočívající v opomenutí dalších 20 dnů bulharského pojištění však nemá vliv na výši starobního důchodu žalobce, a proto nezakládá důvod pro zrušení žalobou napadeného rozhodnutí, neboť uznání další doby pojištění v délce 20 dnů by nevedlo oproti předchozímu výpočtu ke změně výše žalobci přiznaného českého starobního důchodu podle § 34 zákona o důchodovém pojištění (žalobci by nevznikl další nový rok pojištění spojený 1,5 násobkem výpočtového základu za takový rok). Zároveň by zvýšení bulharské doby pojištění nevedlo ke zvýšení procentního podílu české doby pojištění, tedy i výše českého dílčího důchodu, naopak by, byť naprosto

minimálně, vedlo k poklesu podílu české doby pojištění, tudíž nezákonný postup žalované v rozsahu namítaném žalobou nevedl k újmě žalobce, neboť nepřičtením dalších 20 dnů bulharského pojištění nedošlo k zásahu do práv žalobce. Žalovaná ve vyjádření k žalobě ze dne 14. 2. 2020 uvedla, že nesprávně započítala souběh studia a zaměstnání žalobce u PIS od 15. 4. 1980 do 8. 6. 1980, takovému dalšímu přírůstku doby pojištění 11 dnů (20 % z 55 dnů) soud nebyl oprávněn přihlídnout, neboť tato doba souběhu studia a zaměstnání nebyla předmětem žaloby (žaloba namítala souběh studia a zaměstnání během 1967-1973).

21. Žalobce namítá, že dle čl. 56 odst. 1 písm. c) podpísm. i) a čl. 21 odst. 2, 3 nařízení ES č. 883/04 měl být jeho příjem vypočítán pouze na základě doby získané dle českých předpisů (tedy od 19. 2. 2007 – 29. 2. 2008), nikoli od roku 1986 do roku 2011. Z obsahu odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí je však patrné, že žalovaná určila osobní vyměřovací základ na základě příjmu žalobce za toto období od 19. 2. 2007 – 29. 2. 2008, žalobní námitka tak není důvodná.

22. Podle § 16 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění *osobní vyměřovací základ je měsíční průměr úhrnu ročních vyměřovacích základů pojištěnce za rozhodné období (§ 18). Tento průměr se vypočte jako součin koeficientu 30,4167 a podílu úhrnu ročních vyměřovacích základů za rozhodné období a počtu kalendářních dnů připadajících na rozhodné období; jsou-li v rozhodném období vyloučené doby (odstavce 4 až 6), snižuje se o ně počet kalendářních dnů připadajících na rozhodné období.*

23. Žalovaná v souladu s § 16 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění při určení výše osobního vyměřovacího základu nepřihlédla k vyloučené době a o tuto dobu snížila jmenovatel dnů ve zlomku rovnice, kterým dělila příjem žalobce za rozhodnou dobu. Takový postup je v souladu s účelem vyloučené doby, aby nesnižovala rozhodný příjem pro určení výše starobního důchodu, přitom nařízení ES č. 883/04 odkazuje na národní úpravu, zde právní řád ČR. Pokud žalobce v žalobě prezentované rovnici výpočtu osobního vyměřovacího základu jmenovatel doby pojištění nesnížil o dobu vyloučenou (897), aby ji poté učinil součástí čitatele v součtu úhrnu ročních vyměřovacích základů a součinu průměrného denního indexovaného výdělku s vyloučenou dobou ($897 \times 549,95$), činí tak pro soud z hlediska matematického z neznámých důvodů. Jestliže je původní jmenovatel zlomku zvýšen o hodnotu, o kterou je také úměrně zvýšen čítel, měl by být výsledek původní i proporčně upravené rovnice totožný. Skutečnost, že tomu tak v žalobě uvedených rovnicích není (OVZ dle žalované: $30,4167 \times 3119954 / 9496 - 891 = 11037$ oproti žalobě: $30,4167 \times 3119954 + 891 \times 549,95 / 9496 = 11574$), je dána tím, že koeficient nárůstu vyměřovacího základu byl pro rozhodné období různý (pro rok 2007 byl 1,1677 a pro rok 2008 byl 1,0798).

24. Pokud žalobce cituje stanovisko veřejného ochránce práv, dle kterého *započtení průměrných indexovaných výdělků je pro dotčené osoby výhodnější než vyloučení dob pojištění získaných v jiných členských státech, protože výše důchodů s jejich započtením je ve většině případů vyšší než při použití vyloučených dob*, pomíjí, že žalovaná určila průměrný denní indexovaný příjem, kdy průměrný denní příjem násobila koeficientem nárůstu vyměřovacího základu pro daný rok 2007 a 2008. Žalobcem citované části stanoviska předchází konstatování veřejného ochránce práv: *Takto získaný průměrný český výdělek zindexuje (tj. vydělí přepočítacím koeficientem pro jednotlivé kalendářní roky v rozhodném období, kdy osoba získala dobu pojištění v jiném členském státě) a zindexované částky dosadí za jednotlivé doby pojištění v jiných členských státech (vynásobí je příslušným počtem dnů v jednotlivých obdobích pojištění v jiných členských státech v rozhodném období).* Pokud jiný členský stát potvrdí náhradní doby

pojištění, ČSSZ období náhradních dob z rozhodného období vyloučí (https://www.ochrance.cz/vystupy/edice-stanoviska/Sbornik_Duchody-II_eBook.pdf). Shodně postupovala žalovaná v případě žalobce, přičemž veřejný ochránce práv v takovém postupu obecně neshledal nezákonnost nebo rozpor s nařízením ES č. 883/2004.

25. S ohledem na výše uvedené soud žalobu pro nedůvodnost podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

26. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce ve věci nebyl úspěšný a žalované náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Pokud svým významem kasační stížnost podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Kasační stížnost, která svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (§ 104a s. ř. s.).

V Praze dne 15. 9. 2021

Mgr. Kamil Tojner v. r.
soudce

Shodu s prvopisem potvrzuje T. V.